

[Undervisningsministeren.]

Nørre-Nissum Seminarier kan tilbringe de to første Aar dør, saa gaa 2 Aar ud i det praktiske Liv og saa tage sidste Del af Undervisningen paa et andet Seminarium. Der er ikke det mindste i Vejen for Afveksling.

Naar jeg har holdt saa bestemt paa det 4-aarige Seminarium — det har jeg fra først til sidst holdt aldeles afgørende paa —, er det, fordi kun det 4-aarige Seminarium muliggør den organiske Uddannelse og Udvikling, som skal til. Kun med det 4-aarige Seminarium kommer vi ud over det Terperi og Eksamenspiskeri, om hvis Fordømmelighed jeg er fuldkommen enig med det ærede Medlem Hr. Povlsen og med mange andre ærede Medlemmer, der har talt ved første, anden og tredje Behandling. Det er Betingelsen, fordi der skal Tid til, der skal organisk Vækst.

Jeg kan kun atter og atter gentage det Billede, som dog maa være forstaaeligt for Landboere, at det kan ikke nytte, man saar Sæden i Marts—April med den Forventning, at den skal modnes i Juni—Juli, naar Landets naturlige Vækstbetingelser kun berettiger til Forventning om Modning i Juli—August. Det samme gælder Barnets og den unges Udvikling; der skal Tid til alt, og 3 Aar er for lidt, det vil kun bevirke Eksamenslæsning, det bliver Terperi og Piskeri, de 4 Aar er aldeles nødvendige, for at den Udvikling og Modning kan finde Sted, som det er vort Maal at fremme.

Det ærede Medlem Hr. Søren P. Larsen anførte, hvad en enkelt Lærer havde skrevet, som et Vidnesbyrd om, at dog ikke hele Lærerstanden stod enig, men, føjede det ærede Medlem meget rigtigt til — jeg har læst i det Rigsdagstidende, jeg hørte det ikke —, jeg skylder at bemærke, at denne Udtalelse er vendt mod Viceskoledirektør Svane. Ja vel, men dermed falder jo hele Beviskraften i denne Udtalelse bort, for Viceskoledirektør Svanes Artikel var ikke en Artikel for det her foreliggende, men for et andet Standpunkt. Dermed er Beviskraften ude af Verden. Det kunde det ærede Medlem gerne have føjet til; men saa havde han ganske vist ikke haft Brug for denne Udtalelse. Det ærede Medlem skulde have sparet sig at benytte den.

Naar der er blevet slaaet paa, bl. a. af det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen, at dette var et Lovforslag, der var i Strid med Smaakaarsfolks Interesse, vil jeg hertil sige, at ingen er saa interesseret i en god Lærereuddannelse, og derigennem en god Folkeskole, som Smaakaarsfolk; hele Folket er

interesseret deri, men ført og fremmest Smaakaarsfolk. Maalet for en Skolelovgivning og en Seminarielovgivning er dog ikke at faa nogle Menneskers Børn hurtigst muligt og billigst muligt frem til at blive Lærere, men det maa dog være — selv om det skulde tage lidt mere Tid og koste lidt mere — at faa den bedst mulige Lærerstand og den bedst mulige Skole.

Men hvad er det for øvrigt for en Samfundstilstand, det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen tænker sig udenfor Seminarierne her i Landet? Det ærede Medlem taler om disse forfærdelige 4 Aar, denne lange Tid, den Bekostning — Undervisningen er dog gratis paa Seminarierne, der gives dog rigelige Understøttelser til de ubemidlede, og der bør ydes stadig rigeligere —, men hvordan er Tilstanden udenfor Seminarierne? Hvordan er Tilstanden for de unge, som ikke faar den Lykke og ikke nyder den Fordel at blive optaget paa et Seminarium og gaa det igennem?

Gaa ud til dem og spørg, hvordan de har det! Spørg de Forældre, hvis Børn efter Læretiden som Følge af de nuværende Samfundstilstande er nødt til at gaa arbejdsløse og derfor skal have Underhold, hvordan de har det! Tror De man har det bedre i de Hjem? Tror De, de Børn er bedre stillede, der ikke kommer paa Seminarium? — i de allerfleste Tilfælde er de ringere stillede.

Det Lovforslag, der nu forhaabentlig om ganske kort Tid bliver vedtaget her ved tredje Behandling og inden Samlingens Udlob bliver vedtaget i det andet høje Ting og derefter bliver gældende Lov i Landet, det bliver en Lov til Fordel for Smaafolk — til Fordel for hele Folket, til Fordel ogsaa for den store Landbostand, Gaardmænd som Husmænd; men først og fremmest til Fordel for den danske Folkeskole.

Det er en efter min Mening nødvendig Lov. Der er nu gaaet — hvor længe er det? — var det ikke 1857, den sidste Seminarielov kom? (*Vilhelm Rasmussen*: 1894). Ja, ja, men det var jo ikke en Lov, der ændrede væsentligt, men var det ikke 1857? (*Vilhelm Rasmussen*: Jo!). Ja, saa er der altsaa gaaet trekvart Aarhundrede, siden man fik det Fremskridt, at man gik fra den 2-aarige til den 3-aarige Læretid. Ærede Medlemmer vil, hvis de slaar tilbage til de daværende Rigsdagsdebatter, finde, at ganske den samme Reaktion gjorde sig gældende den Gang og ydede Modstand mod det Fremskridt, som den Gang blev gjort — ligesom man nu møder Modstand mod det Fremskridt, der skal gøres efter trekvart Aarhundredes Forløb, og ligesom der var Modstand mod